

בִּיקְרוּתִיךָ כך המילה בכתר ארם צובה, וכך בכ"י לנינגרד. המנחת שי מביא מחלוקת בניקוד המילה בִּיקְרוּתִיךָ ובקריאתה: כתב החכם אבן עזרא שיש מחלוקת בין בעלי המסורת והקריאה, כי האחד בִּיקְרוּתִיךָ על דרך פִּימִינוּ [בראשית מח יג ועוד] והשני בדרך מִיִּשְׁנִי [אדמת] עפר¹⁷. ורש"י כתב ביקרוּתִיךָ קו"ף דגש לפי שהוא לשון בקור. ואע"פ שכתוב יו"ד לפניה ראיתי בנקוד רב סעדיה תיבה זו סדורה עם מי נתן למשיסה יעקב (ישעיה מ"ב כד) שכתוב בו יו"ד והסמ"ך מודגשת¹⁸. ורד"ק כתוב במכלול ד' ס"ה שלקריאת ב"נ [=בן-נפתלי] הבי"ת בחירק והיו"ד נחה והקו"ף דגושה. ובשרשים הוסיף שלקריאת ב"א [=בן-אשר] הבי"ת בשוא והיו"ד בחירק כמשפטו בִּיקְרוּתִיךָ. וכ"כ בעל לוית חן בפ' ראשון מהשער השני.

¹⁷ אינו דומה לגמרי. במילה מִיִּשְׁנִי החידוש הוא שהיו"ד אינה נבלעת, והיא מהיו"ד"ן הבודדות הדגושות במקרא בניקוד שווא, יש במקרא רק 88, מתוכם 62 תִּיהוּדִים לְהוֹדִים וכד'. אבל כוונתו שאם יו"ד שוואית לא נבלעה כ"ש שיו"ד בחירק לא תבלע!

¹⁸ גם ב"אכלה ואכלה" [ספר שמציג רשימות של ניגודים במקרא, הוא מציג למשל את הזוג בראשית כז, יט: קוים-גא שָׁבָה וְאָכְלָה מְצִידִי בַעֲבוּר תְּבַרְכְּנִי נִפְשָׁךְ: לעומת שמואל א, ט: וַתִּקַּם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה בְּשֶׁלֶה וְאַחֲרֵי שָׁתָה] מוזכר מקרא זה: ג' מלן זרים כתב' ו' במצע תיבות' לפני הדגש וס'.

לְמִשְׁוֹפָה מי נתן למשוסה יעקב
בִּיקְרוּתִיךָ בנות מלכים ביקרוּתִיךָ
לִיקְרֹתָ עין חלענ לאב וחבו (משלי ל יז). ויש להעיר שזה כתיב וקרי: מי-נתן לְמִשְׁוֹפָה לְמִשְׁוֹפָה יעקב, ויתכן שכוונת הקרי היא רק למחוק את הו"ו כמו באותו פרק בישע' בפס' כב מְשַׁשָּׁה וְאִין-אִמֶּר הָשָׁב: אבל בגליון כתר ארם צובה מצינת המסורה הקטנה: י קרי. ובעל מכלול יופי תמה על הרד"ק שבפירושו תילים לא הזכיר כי אם קריאת ב"נ וגם בהגהות שרשים: א"א [=אמר אליהו, זוהי הערת ר"א בחור] קשה לי מאחר שאנו סומכים על קריאת ב"א למה הוא נקוד בכל הספרים כפי קריאת ב"נ ע"כ. ובמכלול שקל פעל הובאה מלה זו עם מלות אחרות שהדגש בהן לתפארת ועיין עוד בשרשים שרש ילל: ע"כ המנחת שי.

נביא את דברי רד"ק בשורשים על ילל. כי הם מסבירים את שיטת בן-נפתלי. ילל. עד אֲגָלִים יִלְלָתָה (ישעיהו טו, ח), ויִלְלָה מִן הַמִּשְׁנָה (עפניה א, י), ויִלְלָת אֲדִירִי הַצֶּאֱן (ירמיהו כה, לו), בשוא הו"ו וחירק היו"ד בקריאת בן נפתלי ובחירק הו"ו ונח היו"ד בקריא בן אשר. ובקצת הנסחאות מצאתי בהפך כמו שקורא גם כן בן נפתלי בִּיקְרוּתִיךָ, בנוח היו"ד וחירק הבי"ת וכן קורא בן נפתלי בכל יו"ד מונעת בחירק ומה שלפניה בשוא שמניח היו"ד ומטיל החירק במה שלפניה, כמו ליראה ליזרעאל, ביזרעאל מניח היו"ד ומניע הלמ"ד והבי"ת בחירק. ילל יִשְׁמֹן (דברים לב, י).

רד"ק מציג את שיטת בן-נפתלי במילים שיש בהן יו"ד בחירק בראשן, כמו יִרְאָה או יִזְרַעָאל¹⁹ אם מקדימים להן אות שימוש [בוכל"ם], הרי החירק עובר לאות השמוש, והיו"ד הופכת נחה. אין זה דומה במבט ראשון לדוגמה של יללה. היו"ד במילה יִלְלָה היא בשווא ולא בחירק, וכאשר מוסיפים ליו"ד שוואית בראש מילה, מילת שימוש מאותיות בוכל"ם השווא שביו"ד נעלם ונבלע בחירק של אות השימוש, ולכן למשל אומרים 'בִּיהוּדָה' ולא 'בִּיהוּדָה'²⁰, פִּימִי ולא פִּימִי וכד'. אבל כאן מדובר בהטיה של סמיכות. הלמ"ד הראשונה הופכת מקמץ לשווא, ולכן אות השימוש לפניה מנוקדת בחירק כשאר המילים ביו"ד שוואית בראשן.

רד"ק מציג את שיטת בן-נפתלי במילים שיש בהן יו"ד בחירק בראשן, כמו יִרְאָה או יִזְרְעָאל¹⁹ אם מקדימים להן אות שימוש [בוכל"ם], הרי החירק עובר לאות השמוש, והיו"ד הופכת נחה. אין זה דומה במבט ראשון לדוגמה של יללה. היו"ד במילה יִלְלָה היא בשווא ולא בחירק, וכאשר מוסיפים ליו"ד שוואית בראש מילה, מילת שימוש מאותיות בוכל"ם השווא שביו"ד נעלם ונבלע בחירק של אות השימוש, ולכן למשל אומרים 'בִּיהוּדָה' ולא 'בִּיהוּדָה'²⁰, כִּימִי ולא כִּימִי וכד'. אבל כאן מדובר בהטיה של סמיכות. הלמ"ד הראשונה הופכת מקמץ לשווא, ולכן אות השימוש לפנייה מנוקדת בחירק כשאר המילים ביו"ד שוואית בראשן. כאן עדות הרד"ק על נוסח בן-אשר מתאשרת לפי כ"י כא"צ ולניגוד. וכין שקבלנו על עצמנו ללכת בכל מקום לפי בן-אשר²¹, עלינו לקבל את נוסח השווא בבי"ת ולא את נוסח החירק.

הרב שאול קוסובסקי שחור ז"ל העיר בגליוני ספריו:

בְּקִרְוֹתֶיךָ - כֵּן כִּי"ל וּמִי עוֹט כְּתִבִּי יָד, וְכֵן כְּתִב רַד"ק לִב"א, אִמְנֵט בְּרַפ"ה וְרוֹבֵם בְּקִרְוֹת (ב' חרוקה), וְכֵן פִּירֵשׁ דִּש"י, וְעִיֵּן מִנְחַת שֵׁי וְהַעֲרַת בַּעַר.